

Podsumowanie ankiety dotyczącej korzystania ze zbiorów bibliotek cyfrowych przez użytkowników FBC

Karolina Bohdanowicz i Marcin Werla

Pion Usług Sieciowych, Dział Bibliotek Cyfrowych i Platform Wiedzy

Warsztaty: „Jak udostępniać on-line zbiory instytucji kultury?”, Poznań, 26-27.10.2016 r.

PLAN PREZENTACJI cz. 1

Wstęp

Informacje o respondentach

Relacje użytkowników z bibliotekami cyfrowymi

Sposób korzystania z bibliotek cyfrowych

Cele użytkowników instytucji kultury i nauki udostępniających zbiory cyfrowe

Startujemy!

WSTĘP

Ankieta dotycząca korzystania ze zbiorów bibliotek cyfrowych dostępna była na portalu FBC (fbc.pionier.net.pl) w okresie od 4 marca 2016 r. do 26 lipca 2016 r.

Użytkownicy FBC zostali poproszeni o podzielenie się swoimi doświadczeniami związanymi z korzystaniem z bibliotek cyfrowych.

Analiza powyższej ankiety przybliży profile użytkowników FBC, ich potrzeby oraz trudności, z którymi borykają się podczas pracy ze zdigitalizowanymi treściami instytucji kultury i nauki.

W badaniu wzięło udział 271 użytkowników portalu FBC.

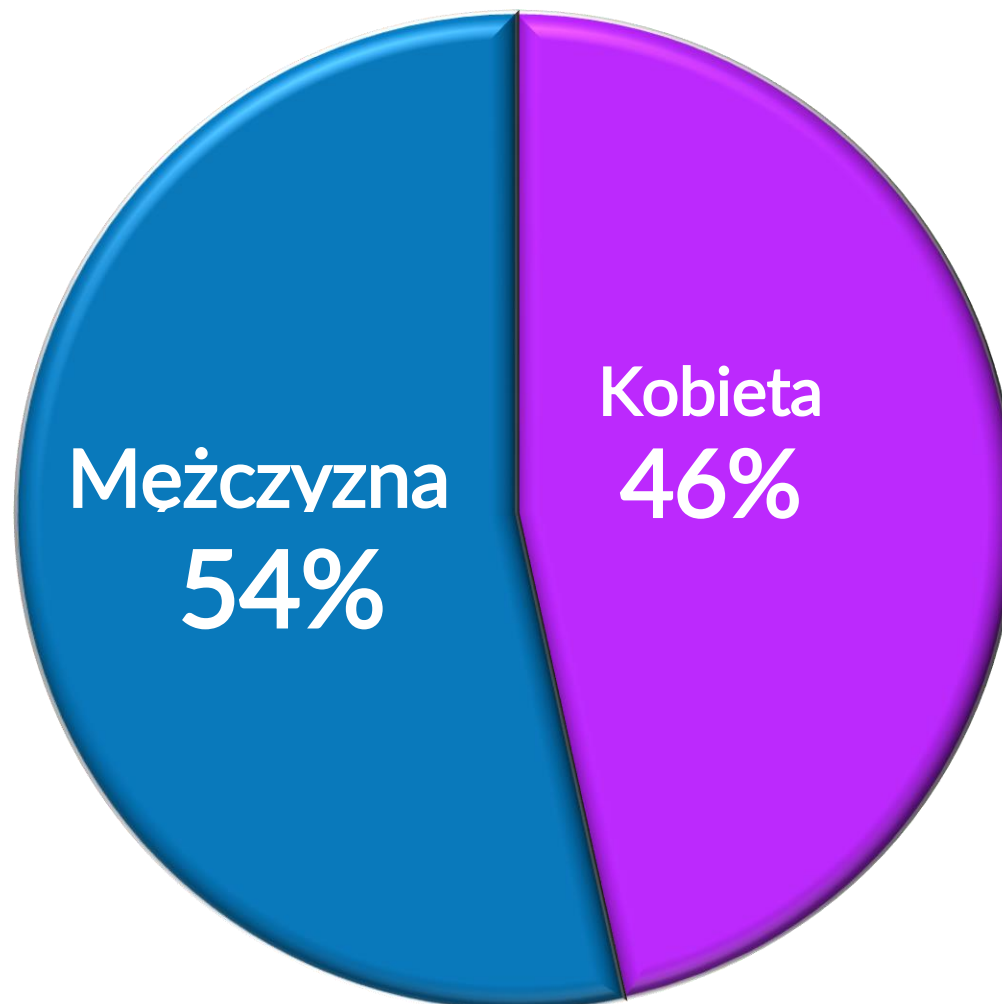
Respondenci odpowiadali anonimowo. Część z nich zdecydowała się na podanie danych mailowych.

Informacje o respondentach

[Wróć do planu prezentacji](#)

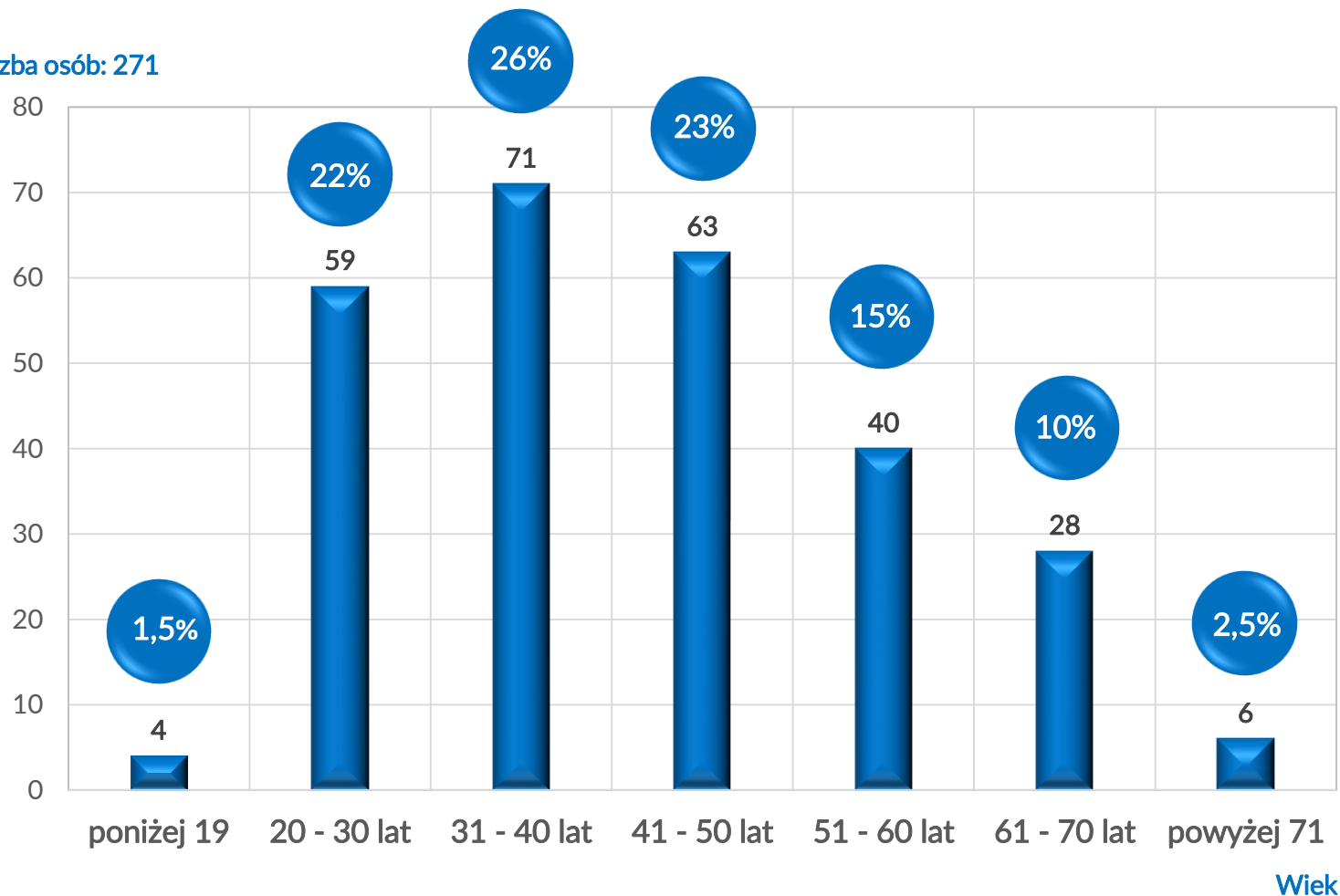
PŁEĆ

Liczba osób: 271

WIEK

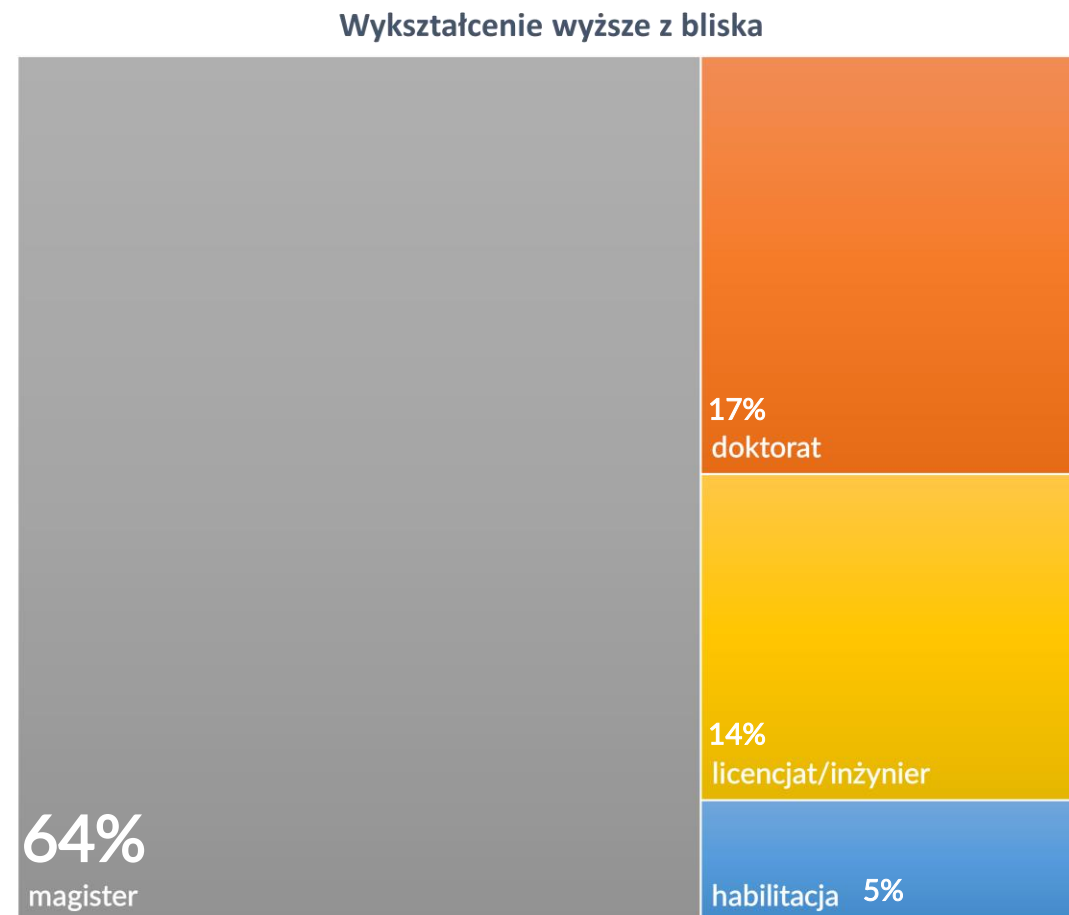
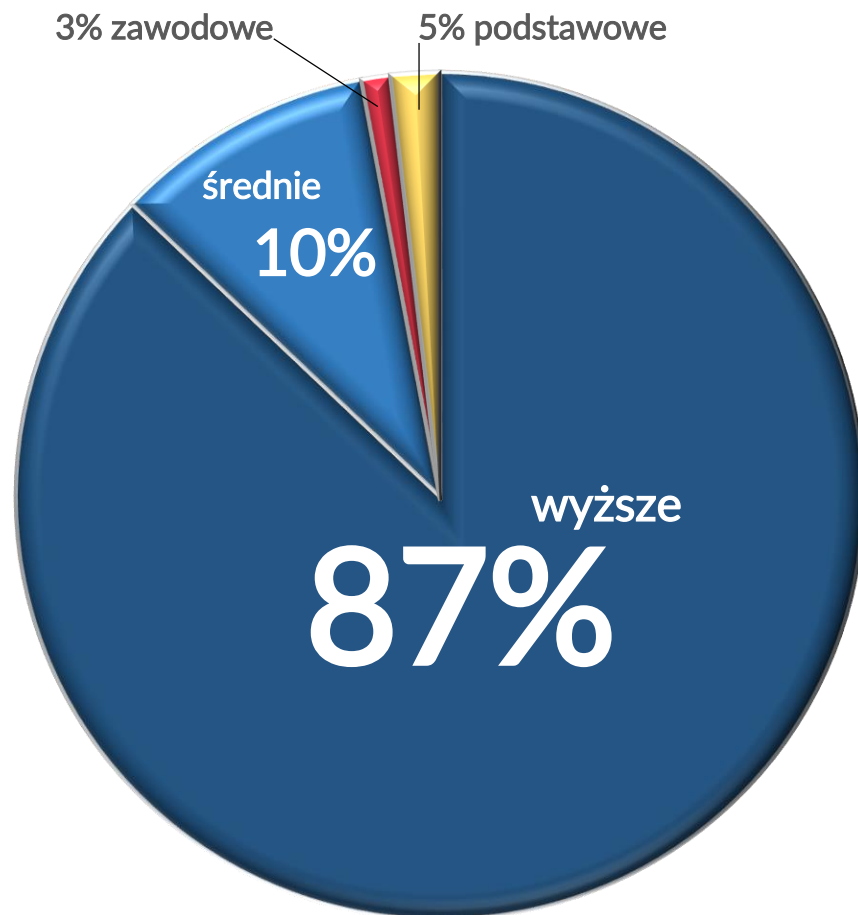
Liczba osób: 271

71%
respondentów
mieści się
w przedziale wiekowym
20 – 50 lat

WYKSZTAŁCENIE

Liczba osób: 271

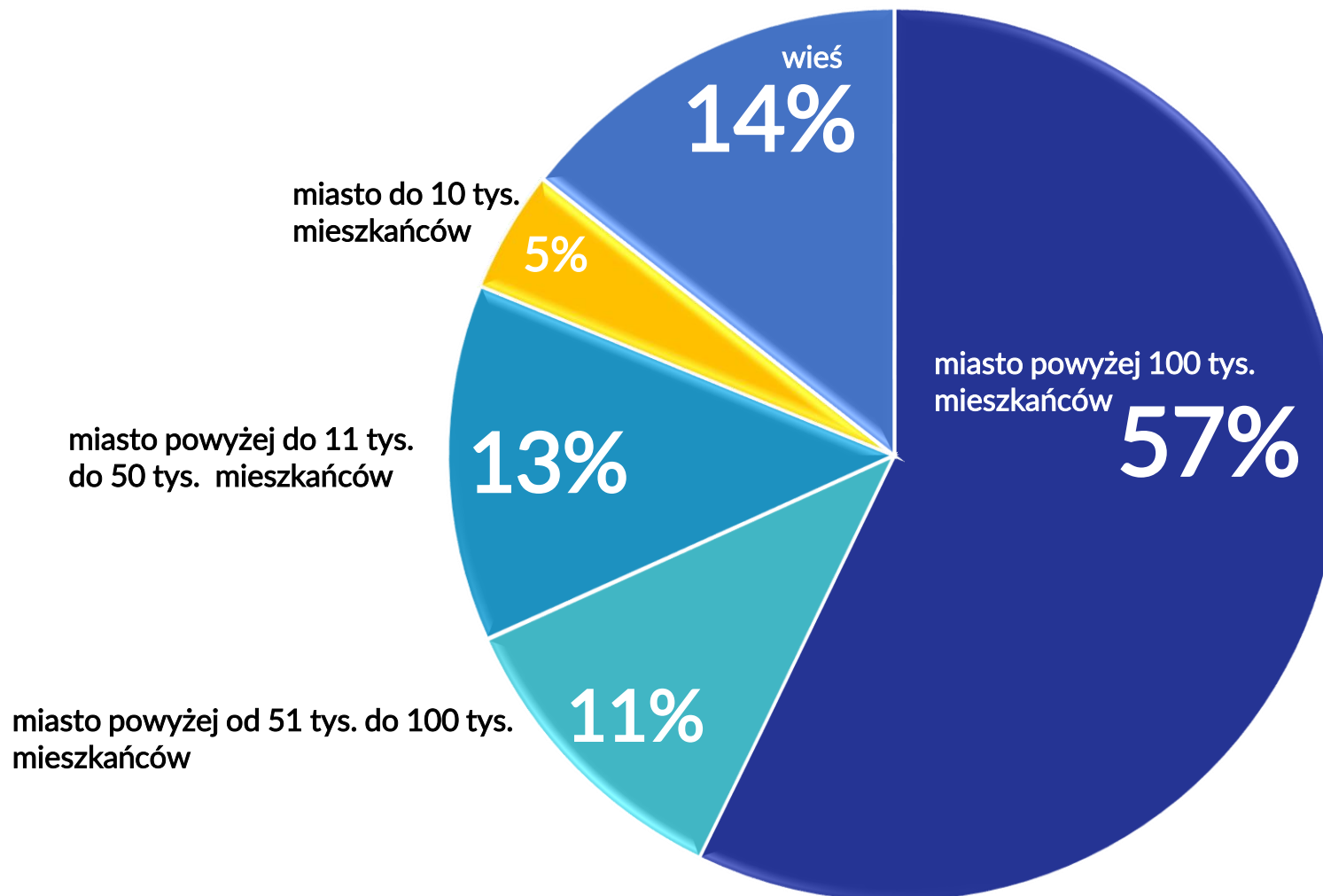
MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Liczba osób: 271

19%

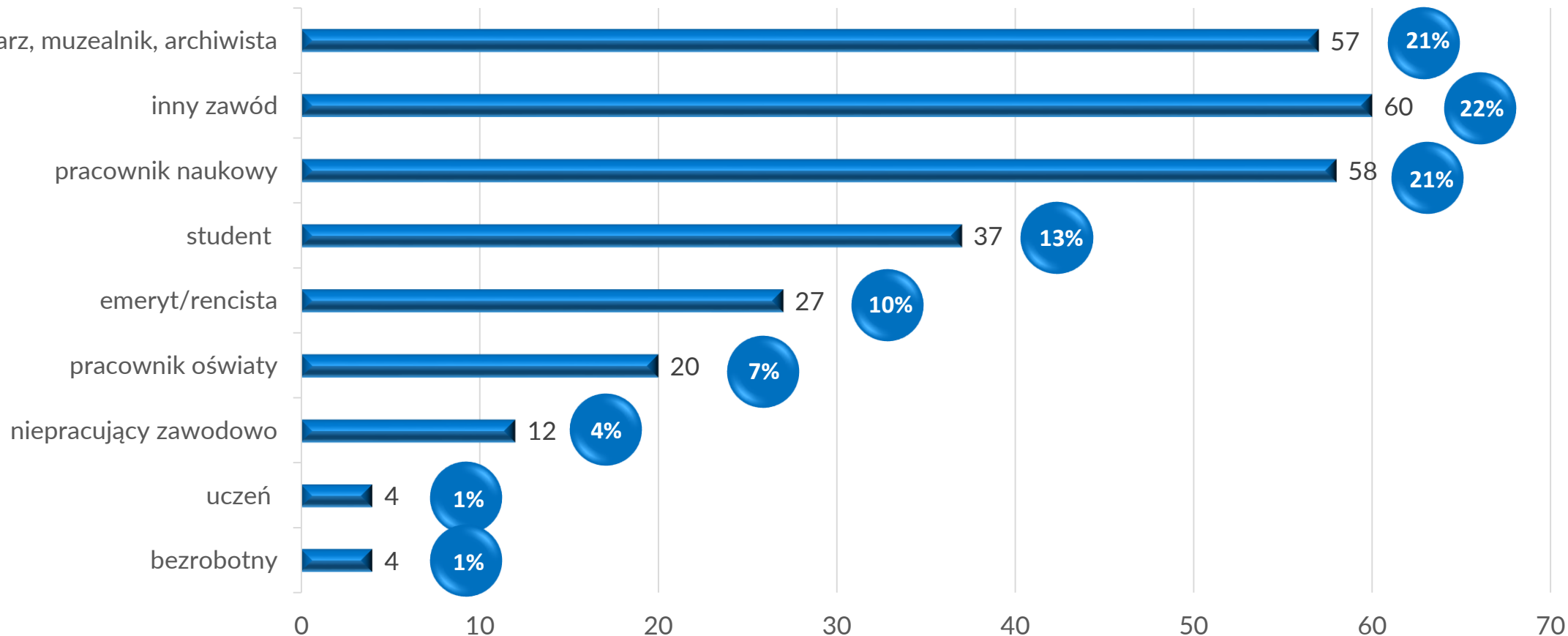
respondentów
zamieszkuje

wieś i miejscowości do 10 tys.
mieszkańców

SYTUACJA ZAWODOWA

Zawód

Liczba osób: 271

Inny zawód:

Pracownicy administracyjni, urzędnicy, pracownicy techniczni, graficy, informatycy, urzędnicy, służby medyczne, pracownicy fizyczni, właściciele firm

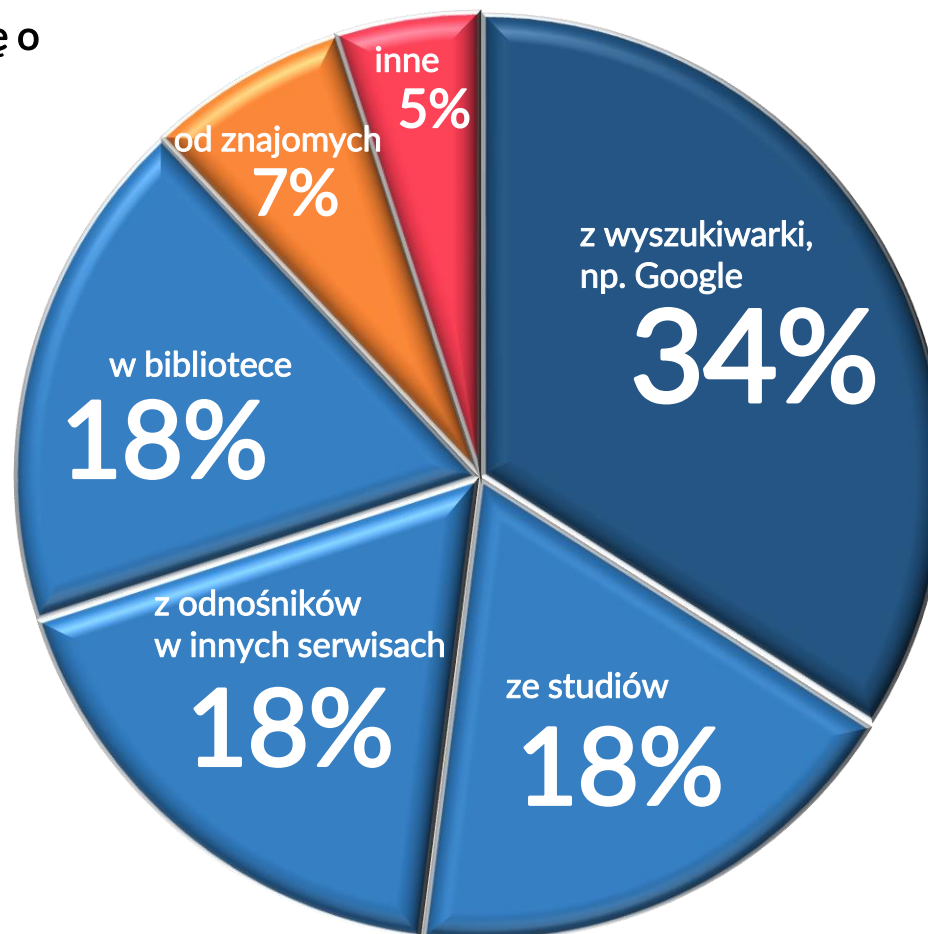
Relacje użytkowników z bibliotekami cyfrowymi

[Wróć do planu prezentacji](#)

ŹRÓDŁA POZYSKIWIANIA UŻYTKOWNIKÓW

Gdzie Pan/Pani dowiedział/a się o
bibliotekach cyfrowych?

Liczba osób: 271

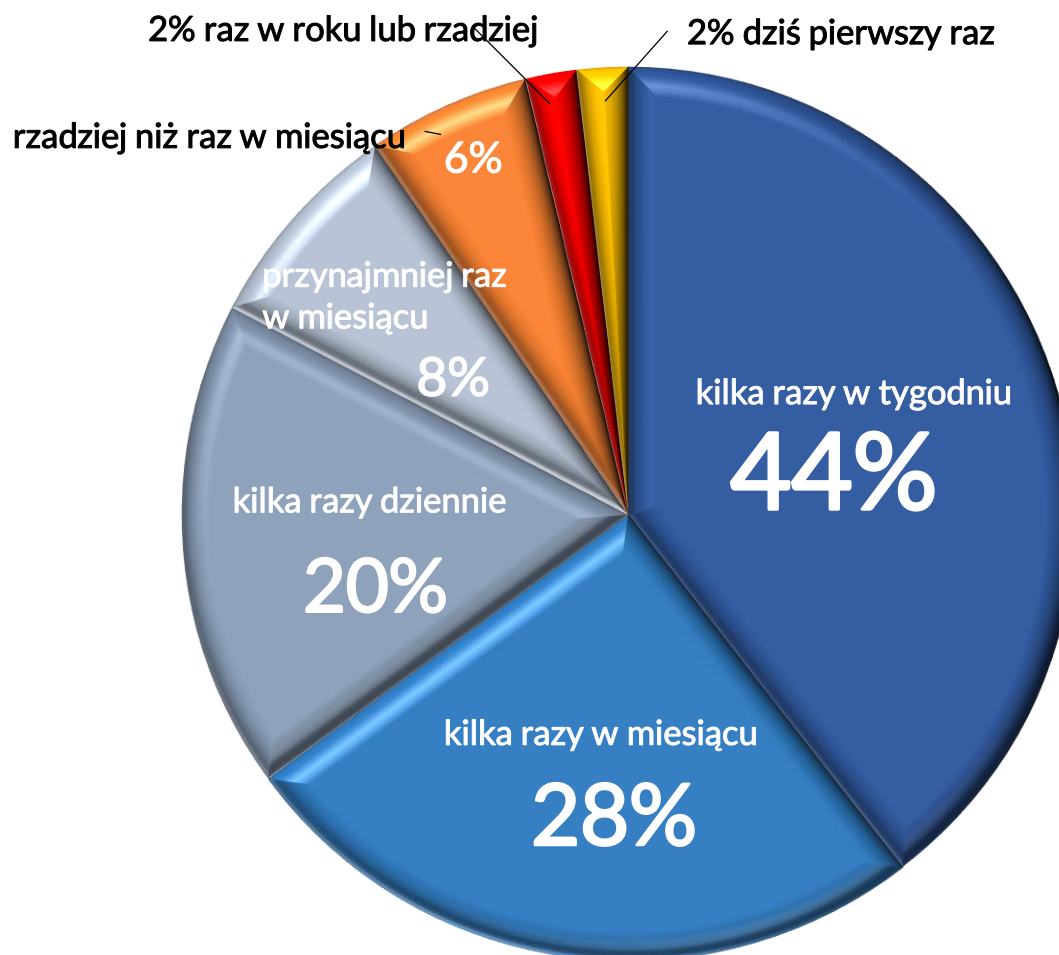

43%
respondentów
trafiło do
bibliotek cyfrowych
kanałami
pozainternetowymi

CZĘSTOTLIWOŚĆ ODWIEDZANIA BIBLIOTEK CYFROWYCH

Jak często odwiedza
Pan/Pani biblioteki
cyfrowe?

Liczba osób: 271

90%
uczestników badania
odwiedza
biblioteki cyfrowe
minimum raz w miesiącu

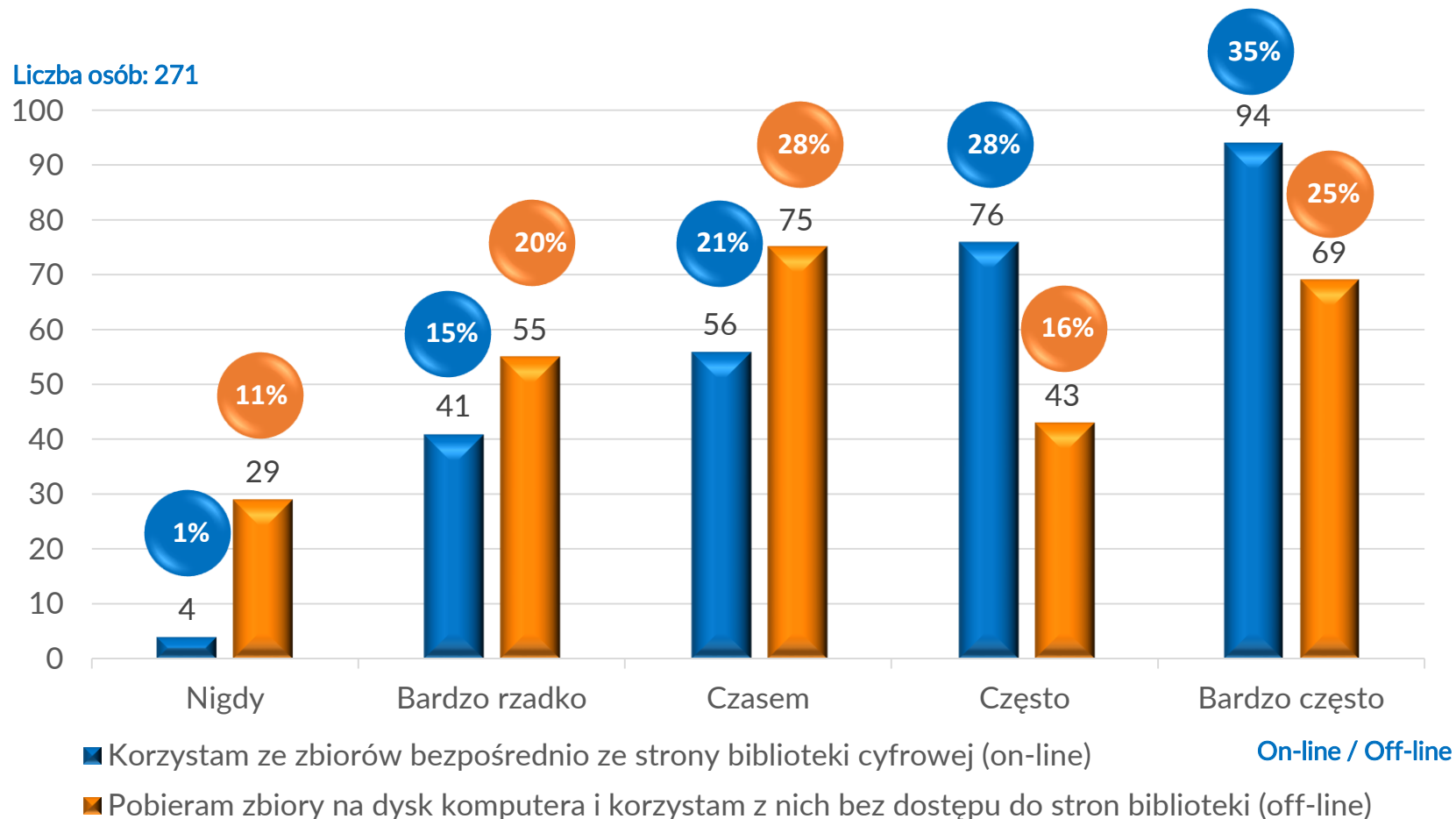
Sposób korzystania z bibliotek cyfrowych

[Wróć do planu prezentacji](#)

CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA BEZPOŚREDNIO ZE STRONY BIBLIOTEKI kontra CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z POBRANYCH TREŚCI NA DYSK KOMPUTERA (cz. 1 z 2)

Proszę określić, w jaki sposób korzysta Pan/Pani z treści znalezionych w bibliotekach cyfrowych?

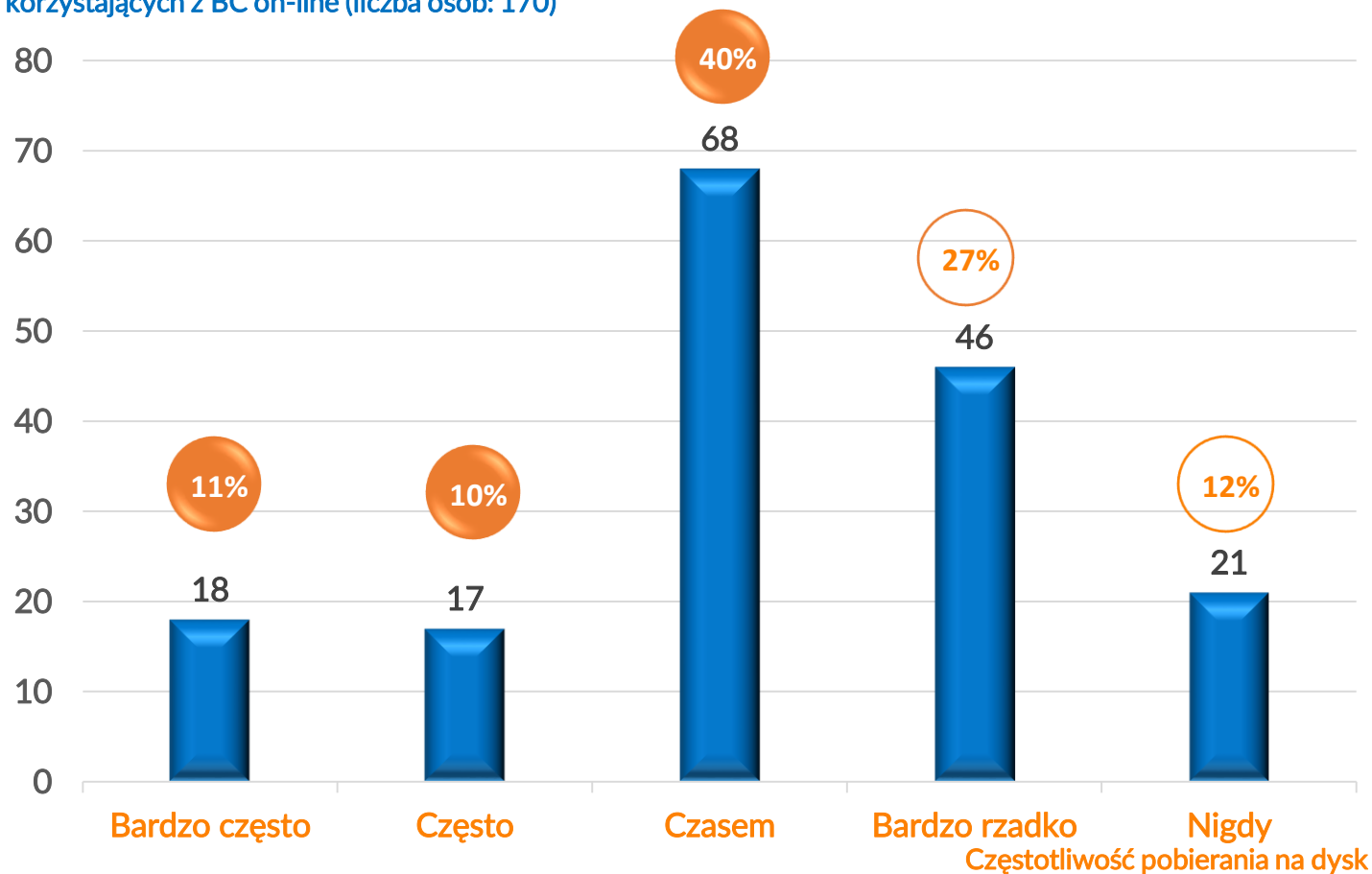
Korzystanie ze zbiorów on-line, nie wyklucza korzystania off-line

Sposób korzystania z bibliotek cyfrowych

CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA BEZPOŚREDNIO ZE STRONY BIBLIOTEKI kontra CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z POBRANYCH TREŚCI NA DYSK KOMPUTERA (cz. 2 z 2)

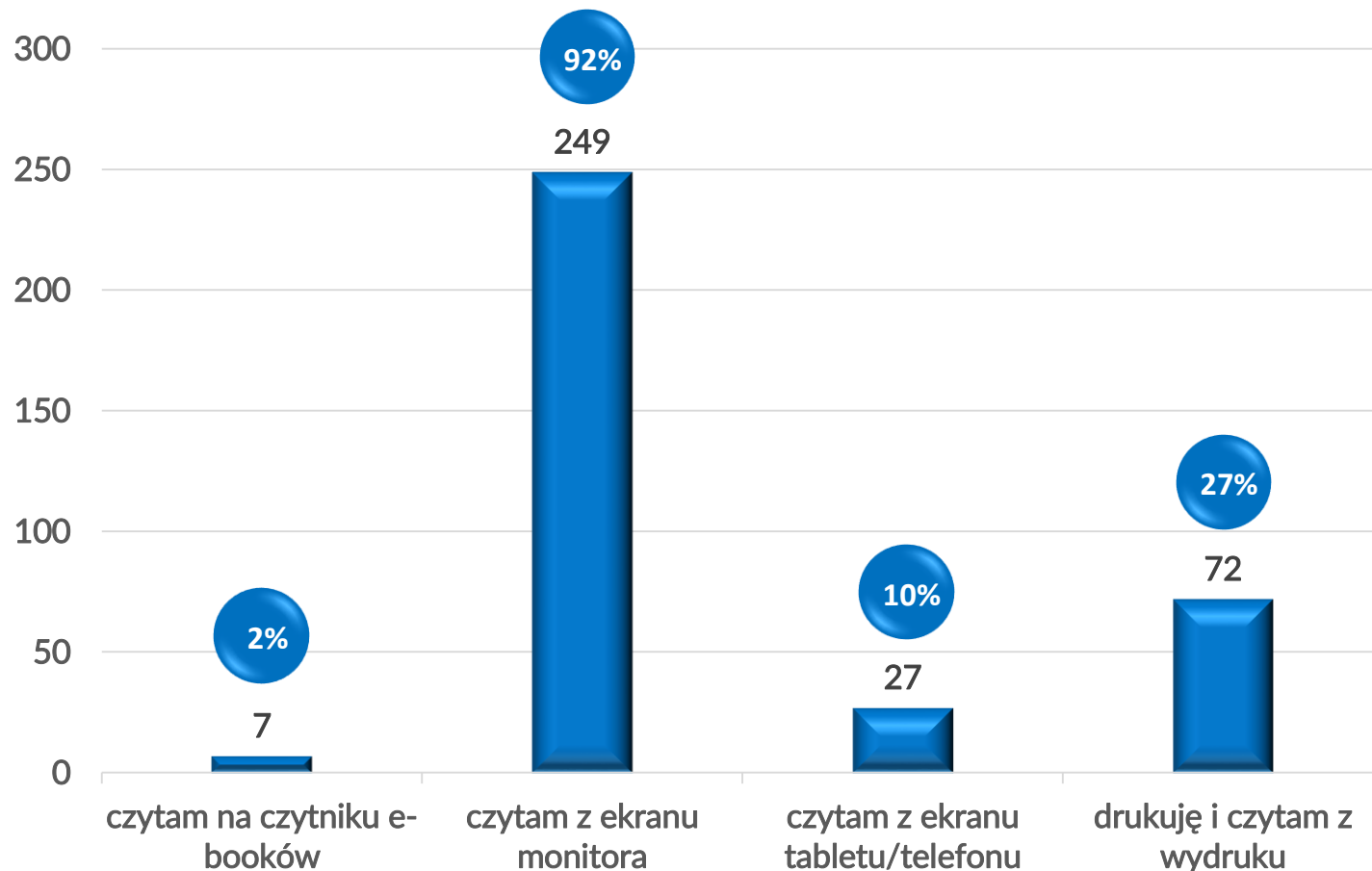
Liczba osób często i bardzo często korzystających z BC on-line (liczba osób: 170)

Wśród badanych, którzy często i bardzo często korzystają z treści bibliotek cyfrowych bezpośrednio ze strony (170 os., tj. 63% ogółu respondentów),
103 os., tj. 61% pobiera czasem, często i bardzo często treści na dysk swojego komputera

SPOSÓB PRZEGLĄDANIA ZDIGITALIZOWANYCH TREŚCI

Liczba osób : 271

Sposób przeglądania treści

88% (239 os.)
ankietowanych nie używa
urządzeń mobilnych
czyta z monitora i/lub wydruku

12% (32 os.)
respondentów
korzysta z urządzeń mobilnych
(tablet/telefon/czytnik e-book),
w tym

47% (15 os.) z nich deklaruje,
że przegląda zbiory bibliotek na
urządzeniach mobilnych kilka razy
dziennie lub kilka razy w tygodniu

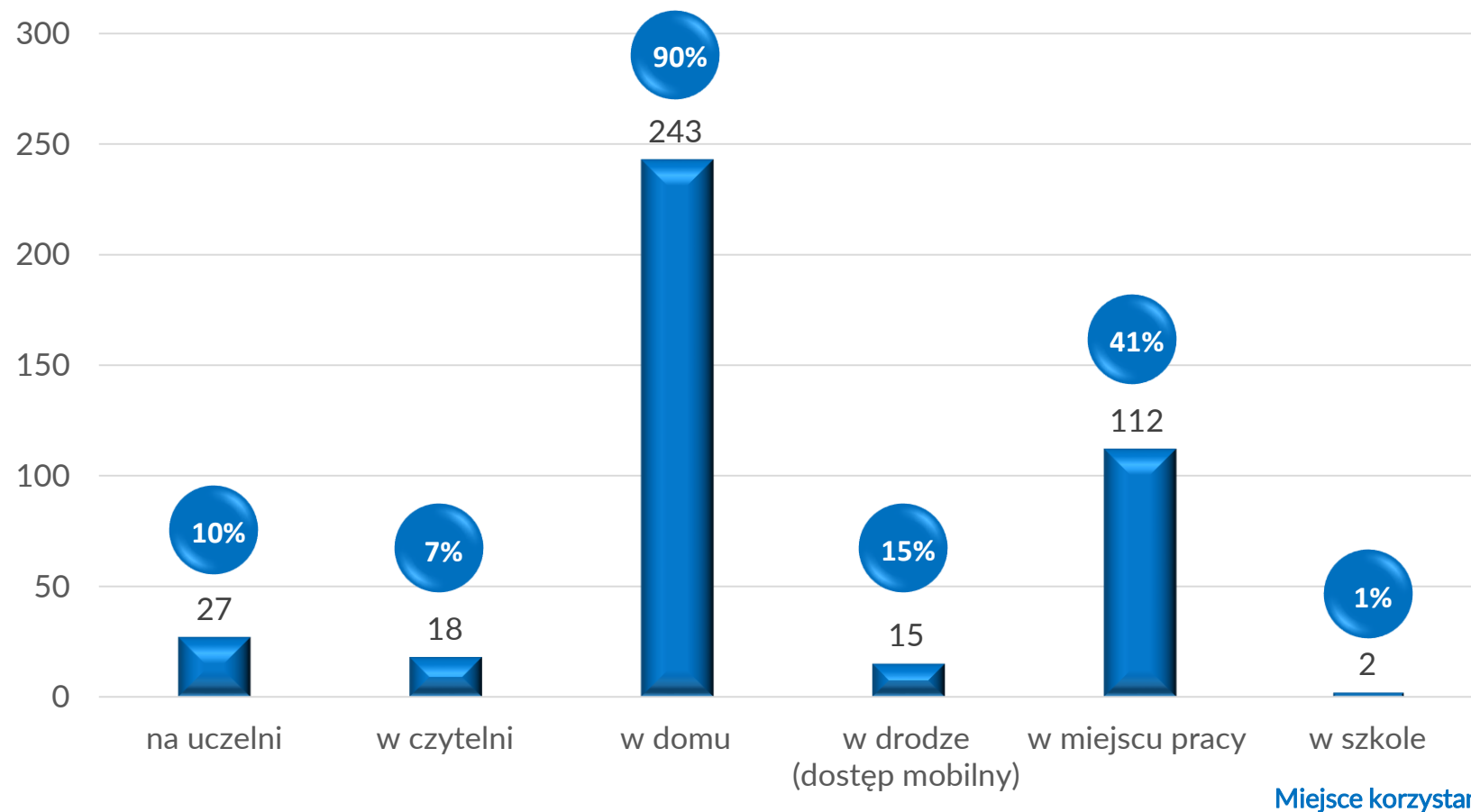
MIEJSCE KORZYSTANIA Z BIBLIOTEK CYFROWYCH

Gdzie korzysta Pan/Pani najczęściej z bibliotek cyfrowych?

Liczba osób: 271

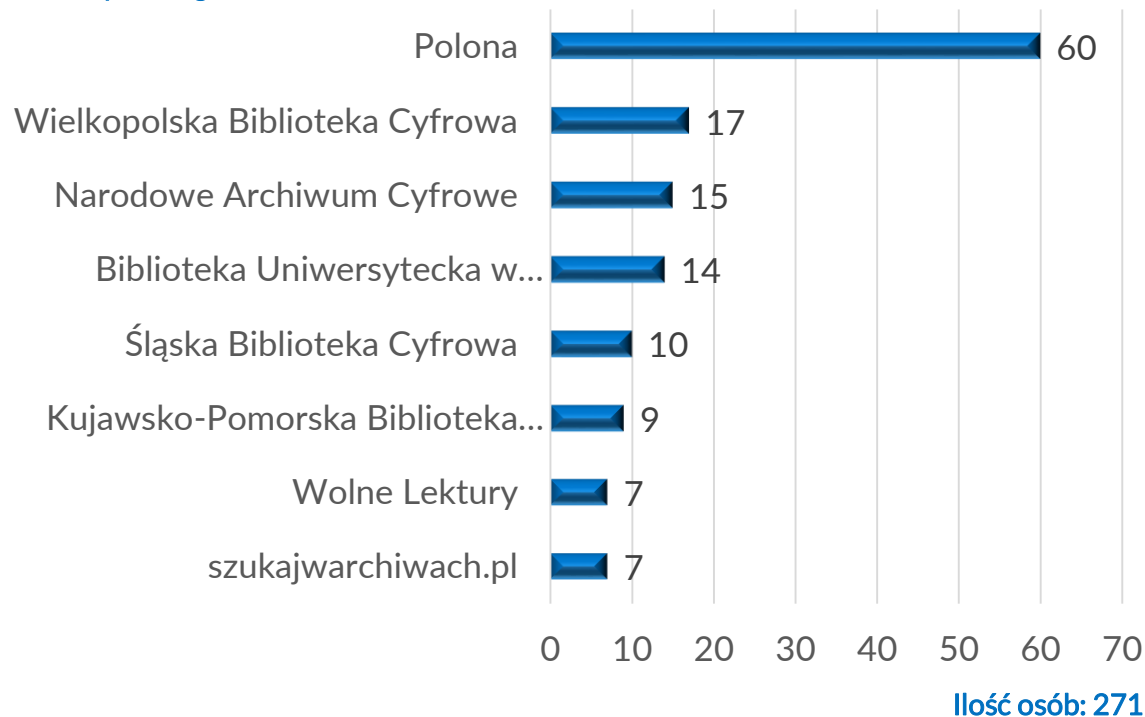
8,5%
wszystkich
ankietowanych
korzysta z urządzeń
mobilnych w innych
miejscach niż
w drodze

Liczba osób : 271

NAJPOPULARNIEJSZE BIBLIOTKI CYFROWE WŚRÓD RESPONDENTÓW

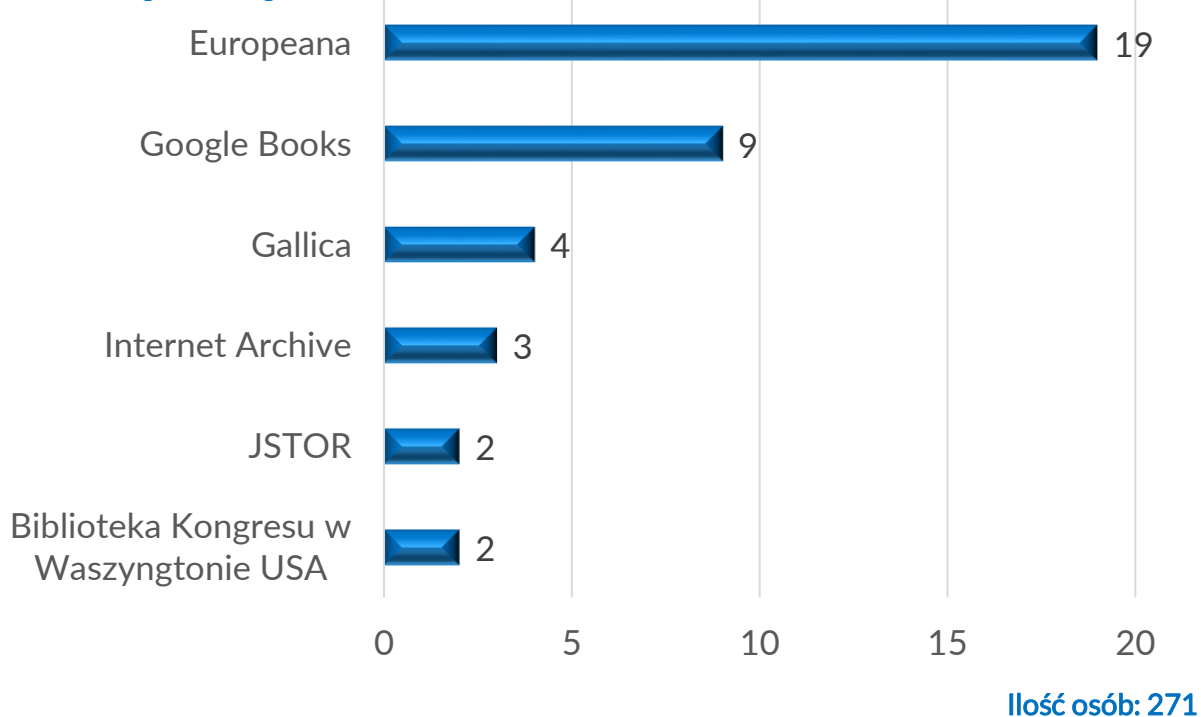
Nazwa polskiego serwisu

Inne wymieniane polskie biblioteki cyfrowe:

Dolnośląska BC, Jagiellońska BC, Małopolska BC, Ninatka, Podkarpacka BC, BC Uniwersytetu Wrocławskiego, Mazowiecka BC, RCIN, Bałtycka BC, KARO, MN w Warszawie, NUKAT, Pomorska BC, Bibliograficzna BC, BC Politechniki Warszawskiej i inne.

Nazwa zagranicznego serwisu

Inne wymieniane zagraniczne biblioteki cyfrowe:

Bayerische Staatsbibliothek, researchgate.net, Biblioteka Cyfrowa Rosyjskiej Biblioteki Publicznej, FamilySearch.org, Welcomelimages i inne.

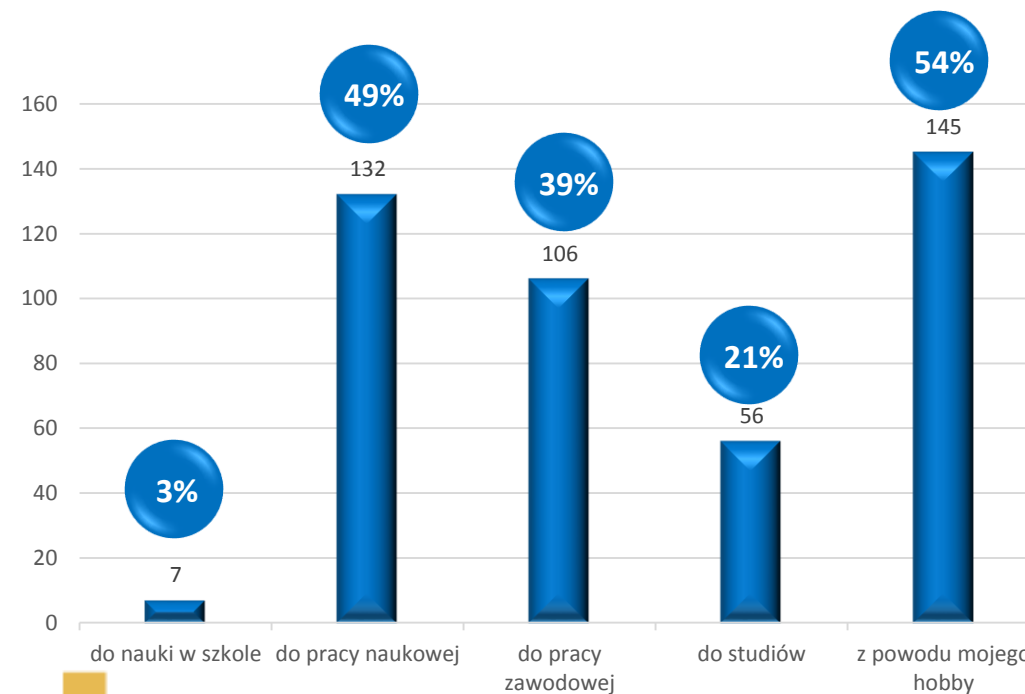
Cele użytkowników instytucji kultury i nauki udostępniających zbiory cyfrowe

[Wróć do planu prezentacji](#)

CEL WYKORZYSTYWANIA ZDIGITALIZOWANYCH TREŚCI

W jakim celu wykorzystuje Pan/Pani treści
udostępniane w bibliotekach cyfrowych?

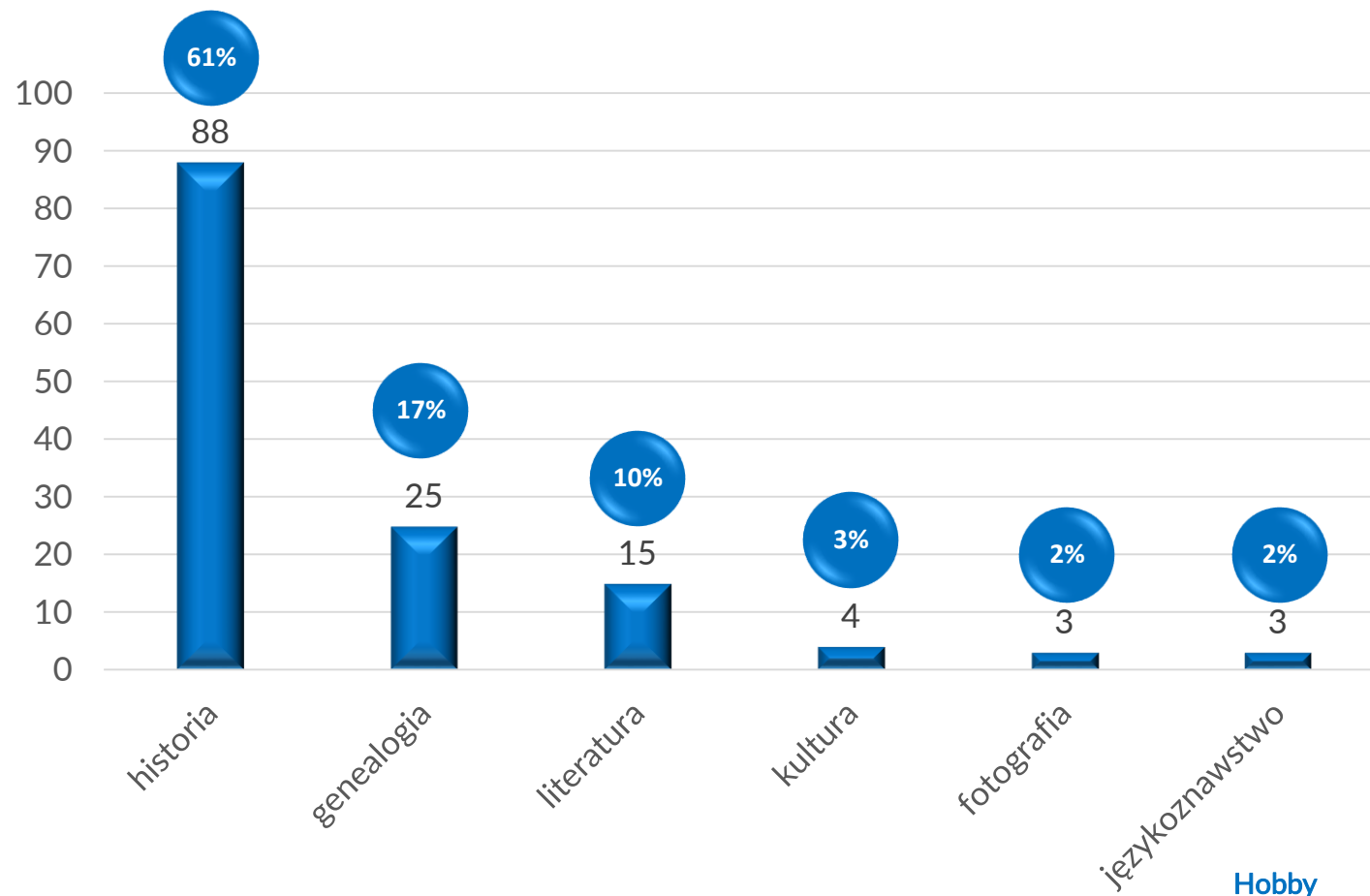
Liczba osób: 271

praca zawodowa
praca naukowa
studia
hobby
nauka w szkole

NAJPOPULARNIEJSZE HOBBY RESPONDENTÓW

Liczba osób: 145

Historia:

ogólnie historia, historia lokalna, historia architektury, historia kolei, historia Kresów, historia literatury, historia mody, historia prasy, historia przedmiotów codziennego użytku, historia przemysłu, historia religii, historia sportu, historia sztuki, historia średniowiecza, historia zakonów.

Kultura:

Kultura XIX w., kultura Azji Wschodniej, kultura Hiszpanii, antropologia kulturowa.

Inne hobby respondentów (poniżej 2% powtórzeń):

bibliistyka, czasopiśmiennictwo, muzyka, myślistwo, numizmatyka, ogrodnictwo, polityka, artykuły naukowe, cymelia, elektronika, etnografia, film, filozofia, grafika, hodowla zwierząt, instrumenty, kogniistyka, kulinaria, muzyka dawna, nauki społeczne, ochrona przyrody i krajobrazu, podróże, pożarnictwo, przemiany społeczne, rzemiosło artystyczne, socjologia, sztuka, wędkarstwo, zabytki, technologia betonu i materiałów wiążących, zaprawy, tynki i inne.

NAJPOPULARNIEJSZE TREŚCI W BIBLIOTEKACH CYFROWYCH

Jakie treści cieszą się największą popularnością wśród respondentów ankiety?

PLAN PREZENTACJI cz. 2

Ocena jakości użytkowania bibliotek cyfrowych

Trudności w korzystaniu z serwisów udostępniających zdigitalizowane obiekty

Dodatkowe źródła informacji o użytkownikach bibliotek cyfrowych

Startujemy!

Ocena jakości użytkowania bibliotek cyfrowych

[Wróć do planu prezentacji](#)

OCENA KORZYSTANIA Z BIBLIOTEK CYFROWYCH

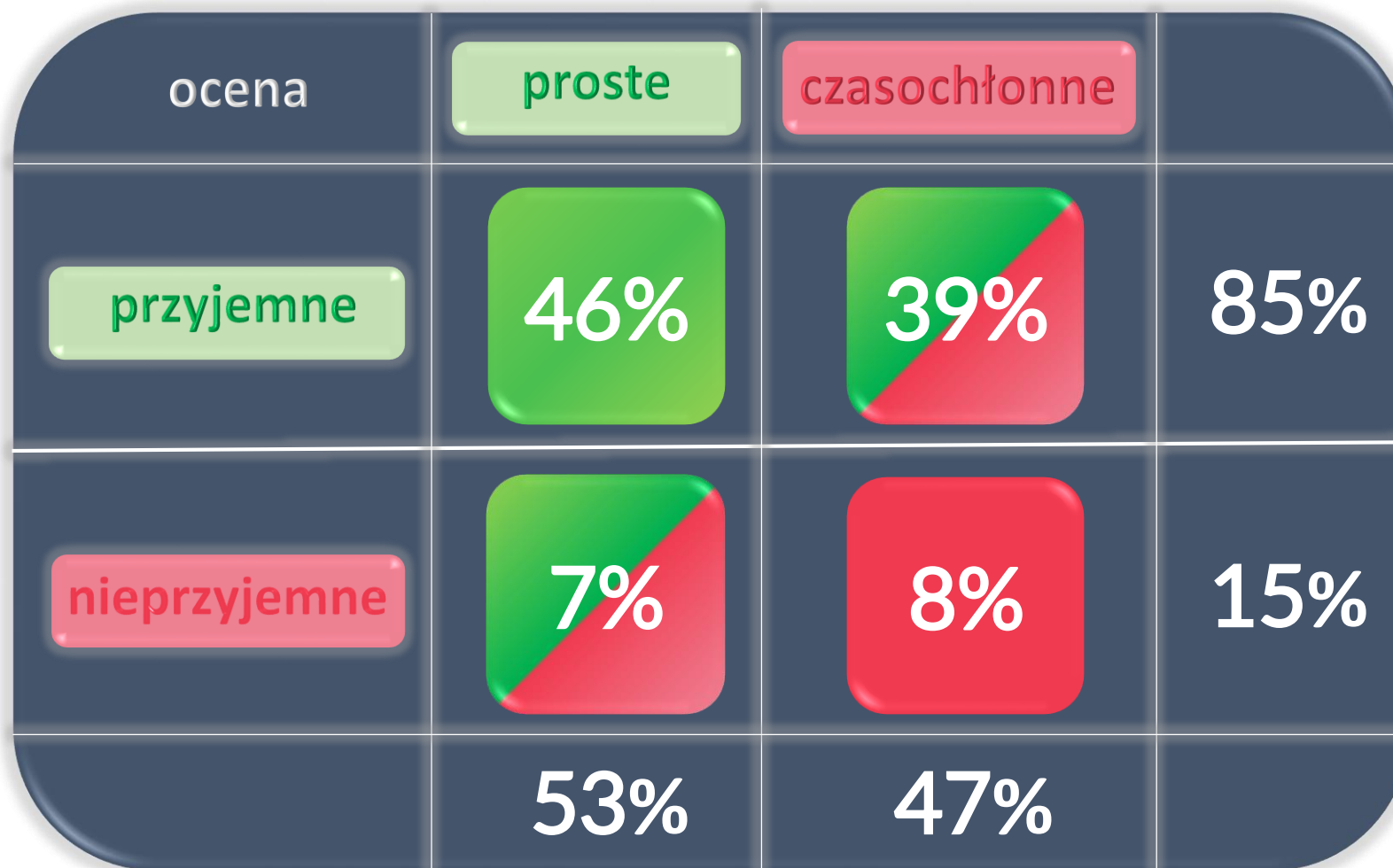
Korzystanie z bibliotek

cyfrowych uważa

Pan/Pani za:

Liczba osób: 271

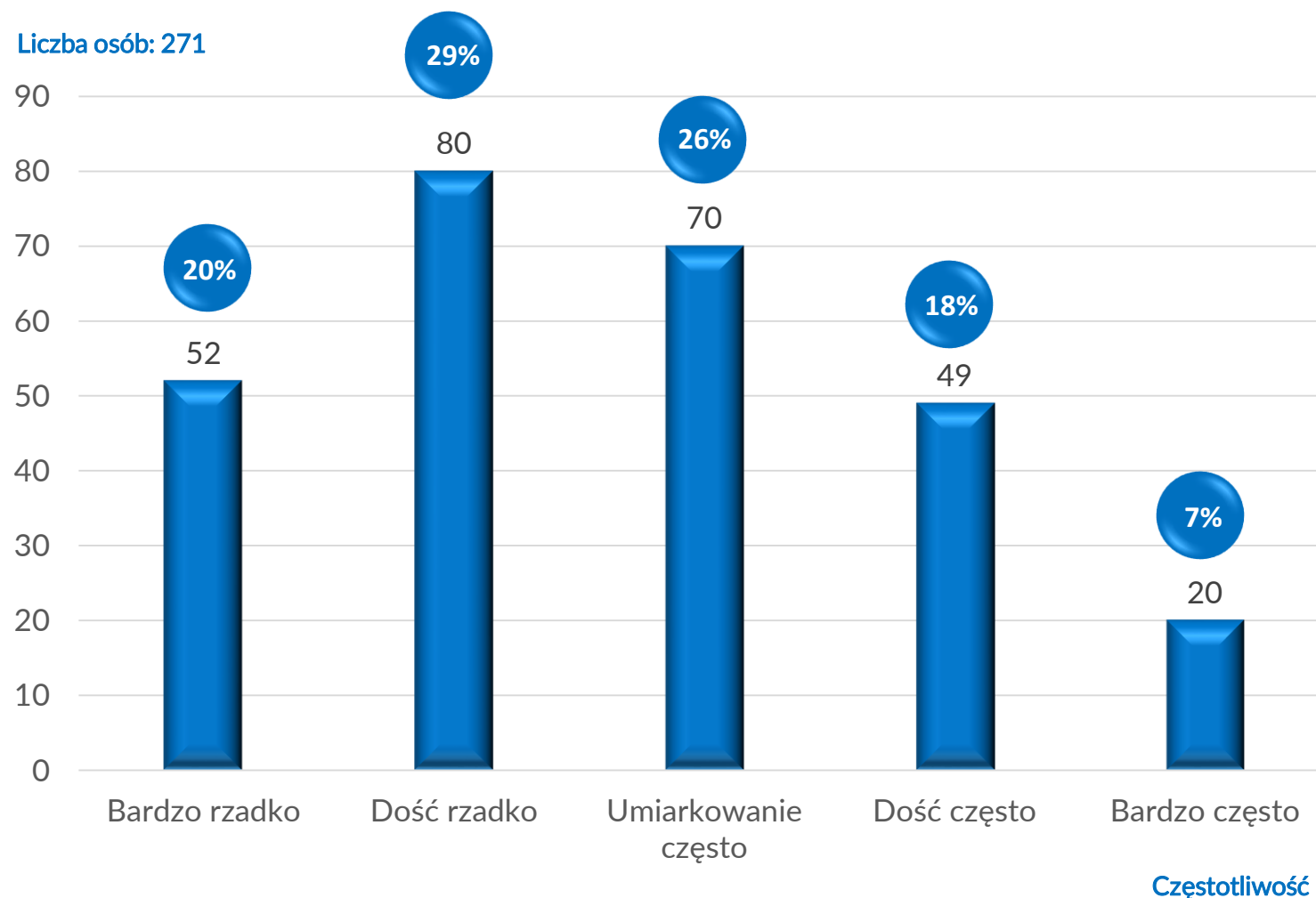
**Dodatkowe analizy
wykazały, że większa
częstotliwość
korzystania z bibliotek
cyfrowych
nie ma wpływu
na ogólną ocenę
dotyczącą korzystania
z serwisu**

OCENA TRUDNOŚCI W SFORMUŁOWANIU ZAPYTAŃ DAJĄCYCH NAJLEPSZE WYNIKI WYSZUKIWANIA

Jak często podczas korzystania z wyszukiwarki biblioteki cyfrowej ma Pan/Pani problemy ze sformułowaniem zapytania tak, żeby lista wyników była satysfakcjonująca?

Połowa respondentów ma trudność w sformułowaniu zapytań wyszukiwawczych tak, by uzyskać satysfakcjonującą listę wyników

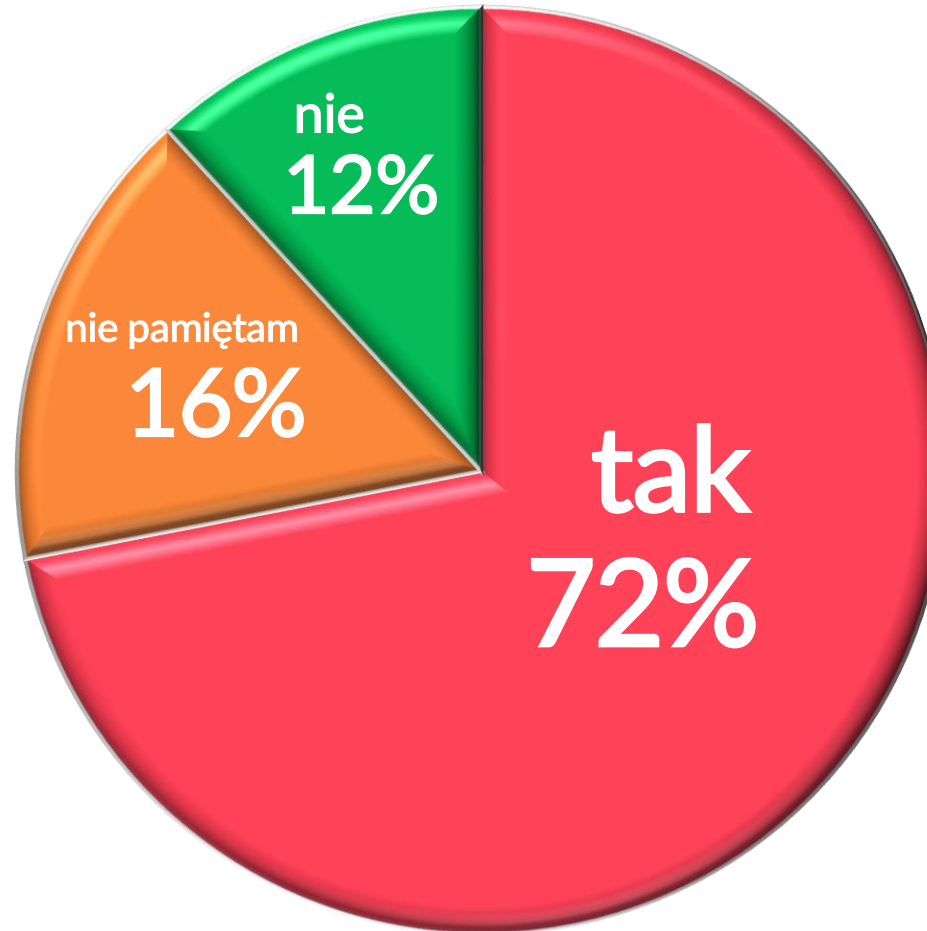
Trudności w korzystaniu z serwisów udostępniających zdigitalizowane obiekty

[Wróć do planu prezentacji](#)

LICZBA REZYGNACJI Z POWODÓW TECHNICZNYCH

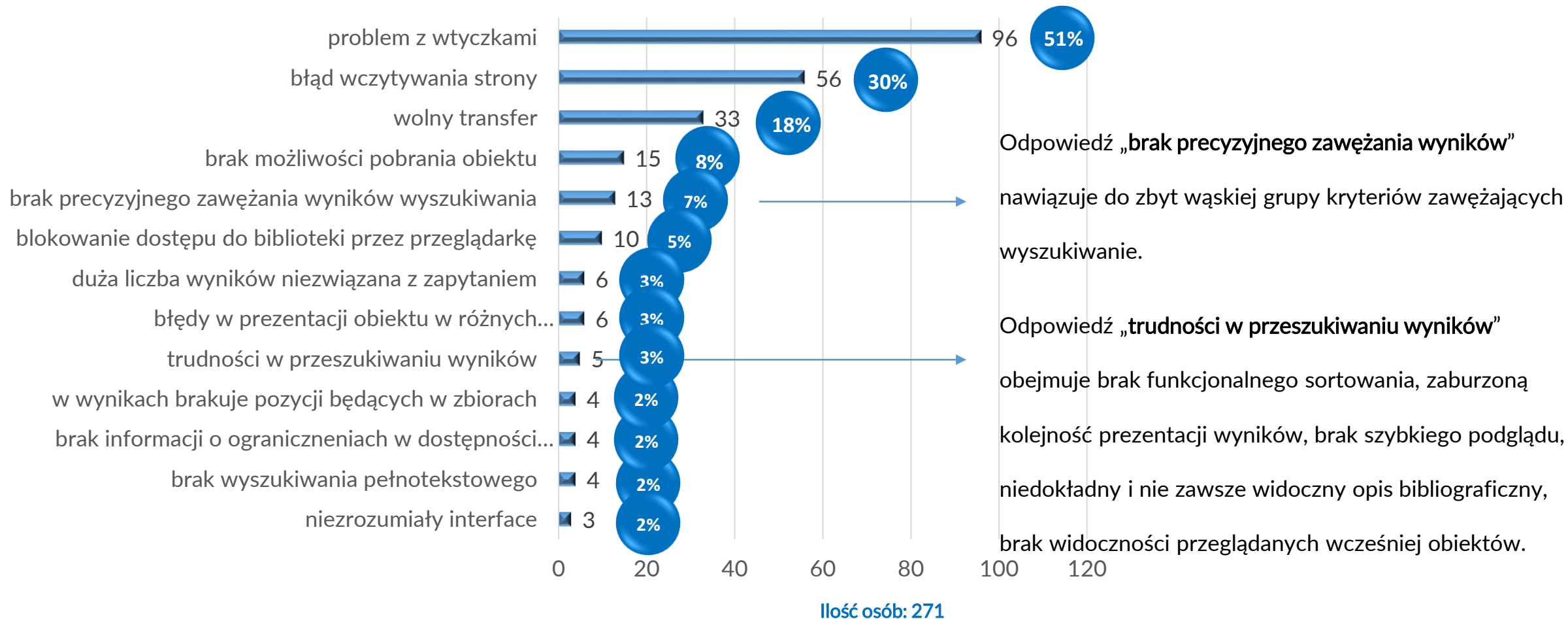
Czy zdarzyło się Panu/Pani w jakiejś sytuacji zrezygnować z korzystania z biblioteki cyfrowej ze względu na problemy techniczne?

Liczba osób: 271

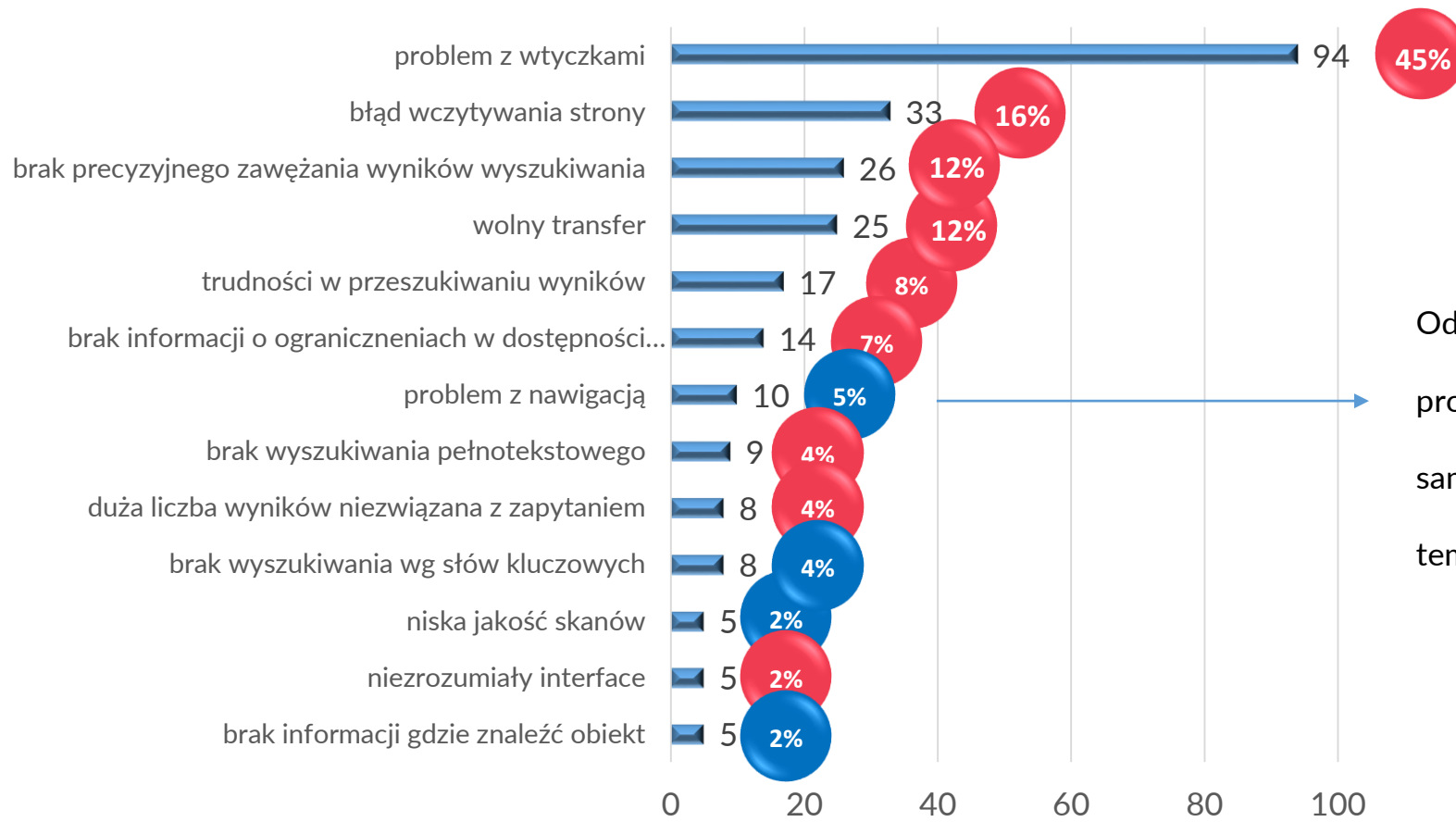
NAJCZĘSTSZE POWODY REZYGNACJI Z KORZYSTANIA Z BIBLIOTEK CYFROWYCH

Powód rezygnacji (do 2% powtórzeń odpowiedzi respondentów)

NAJCZĘSTSZE PROBLEMY ZGŁASZANE PRZEZ RESPONDENTÓW

Problemy (do 2% powtórzeń odpowiedzi respondentów)

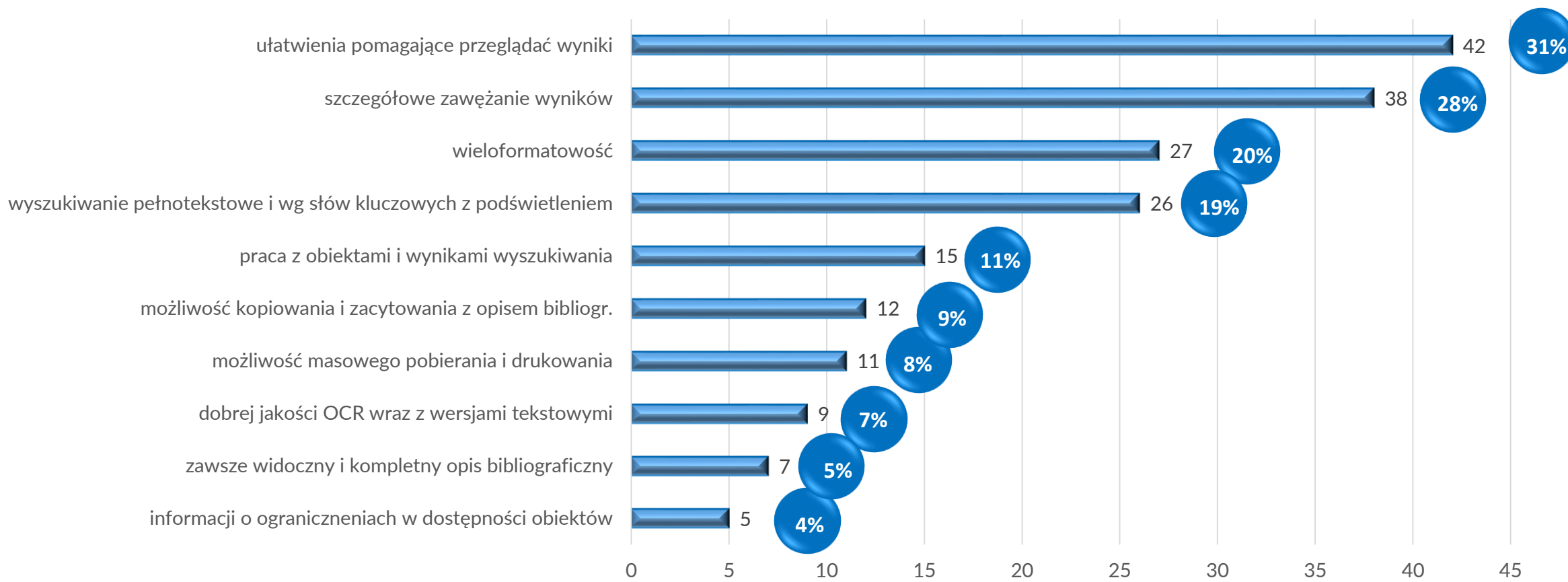
Odpowiedź „**problemy z nawigacją**” nawiązuje do braku prowadzenia użytkownika po kolejnych obiektach z tej samej rodziny obiektów lub obiektach podobnych tematycznie.

Ilość osób: 271

problemy z wtyczkami
błędy wczytywania stron
brak precyzyjnego zawężania wyników
trudności w przeszukiwaniu wyników
problemy z nawigacją
wolny transfer
brak wyszukiwania pełnotekstowego
brak informacji o ograniczeniach praw i dostępności obiektów

NAJBARDZIEJ PRZYDATNE FUNCJONALNOŚCI, KTÓRYCH BRAKUJE RESPONDENTOM

Funkcjonalności (do 2% powtórzeń odpowiedzi respondentów)

Ilość osób: 271

DODATKOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI O UŻYTKOWNIKACH BIBLIOTEK CYFROWYCH

Dodatkowych informacji dotyczących użytkowników bibliotek cyfrowych można zasięgnąć z poniższych publikacji:

1. Mazurek Jolanta. Czytelnik, użytkownik, klient, odbiorca w bibliotece cyfrowej... czyli kto?, Polskie Biblioteki Cyfrowe 2009 Poznań, dn. 09.12.2009, str. 35-44 <http://lib.psnc.pl/Content/363/04-Mazurek-ER.pdf>
2. Mazurek Jolanta. Bibliotekarskim okiem: Jak nie ulec magii liczb, czyli co nam mówią statystyki biblioteki cyfrowej, Polskie Biblioteki Cyfrowe 2010, Poznań, 20-21.10.2010, str. 89-99 <http://lib.psnc.pl/Content/313/BC-17-Mazurek.pdf>
3. Mazurek Jolanta. Drogi czytelniku, jak korzystasz z biblioteki cyfrowej? W: Biuletyn EBIB [online] / red. naczelny Bożena Bednarek-Michalska - Nr 5/2009 (105) czerwiec/lipiec. - Czasopismo elektroniczne. - [Warszawa] : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich KWE, 2010. - Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2010/105/a.php?mazurek>. ISSN 1507-7187
4. Mazurek Jolanta. Potrzeby informacyjne kluczowych grup użytkowników polskich bibliotek cyfrowych. Raport z badania. W: Biuletyn EBIB [online] 2011, nr 7 (125), Otwarta nauka i edukacja [Dostęp: 15.10.2011] Dostępny w World Wide Web: http://nowyebib.info.images.stories/numery/125/125_mazurek.pdf
5. Górny Mirosław, Mazurek Jolanta. Key users of Polish digital libraries, The Electronic Library, Vol. 30 Iss: 4, pp. 543-556 <http://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/02640471211252238>
6. Mazurek Jolanta. Użytkownicy polskich bibliotek cyfrowych, Monografia Biblioteki cyfrowe, Praca zbiorowa / pod red. Małgorzaty Janiak, Moniki Krakowskiej i Marii Próchnickiej,, Warszawa: Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2012 – (Nauka, Dydaktyka, Praktyka; 135), str. 297-308 <http://jbc.bj.uj.edu.pl/Content/305026/NDIGDRUK015082.pdf>

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!

Kontakt:

Karolina Bohdanowicz (karolina@man.poznan.pl)

Marcin Werla (mwerla@man.poznan.pl)

Pion Usług Sieciowych, Dział Bibliotek Cyfrowych i Platform Wiedzy

Warsztaty: „Jak udostępniać on-line zbiory instytucji kultury”, Poznań, 26-27.10.2016 r.